

Tri leta po smrti velikega kralja

Ljubljana, 9. oktobra.

Ljubljana in Slovenija se danes v bratskem soglasju z vso Jugoslavijo razžaloščenega srca spominja temnega dne pred tremi leti, ko je v Marseillen usoda posegla v razvoj naše države in ji je zločinska roka vzela človeka, v katerem je vsa država videla jamstvo za bodočo slovo, srečo in mir. Kljub temu, da je ta izguba udarila našo državo kakor strela, se je Jugoslavija vendar neposredno po tej strašni izgubi zbrala enodušno okrog cilja, čigar utelešenje je bil pokojni kralj Aleksander: delati, žrtvovati se, trpeti za močno, složno, urejeno Jugoslavijo in biti pripravljeni stopiti vsak trenutek na branik njenih meja. Tri leta, ki so potekla od smrti pokojnega kralja Zedinitelja, niso nič oslabila te pripravljenosti in te velike volje. Najboljše sile so se po njegovi smrti zavzele za to, da bodo vodile državo po poti, ki ji je bila zažrtana. Okrog voditeljev države, ki so prevzeli v varstvo dediščino pokojnega kralja, so se združile najboljše in najidealnejše ljudske sile ter dale voditeljem oporo in jamstvo za to, da bo bodočnost Jugoslavije taka, kakršno je hotel kralj, ki nas je pred tremi leti zapustil. Zato nam je njegova smrt, katere tretjo obletnico praznujemo danes, znamenje velike njegove oporoke za bodočnost Jugoslavije.

Ljubljana v žalnem spominu

Tretjo obletnico smrti kralja Aleksandra je počastila Ljubljana z vso resnobo. Z vseh hiš vise črne zastave, kakor na vseh javnih poslopijih, ponekod pa vise državne trobojnice na pol droga ali pa okrašene s črnim florom. Šolska mladina je v ranih jutranjih urah prisostvovala žalnim obredom po cerkvah in komemoracijam v šolah. Ob 10 dopoldne je bil v stolnici žalni obred, katerega je opravil škof dr. Gregorij Rožman ob asistenci duhovščine. Obreda so se udeležili g. ban dr. Marko Natlačen s tajnikom dr. Kovačičem, vsemi načelniki oddelkov in šefi odsekov ter uradnimstvom. Prav tako je prisostvoval obredom komandant dravske divizije divizijski general Tonič v spremstvu častniškega zbora. Nadalje so bili navzoči ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, ves konzularni zbor, rektor univerze dr. Kušej in številni zastopniki drugih uradov, trgovskih, gospodarskih in kulturnih organizacij.

Ob 11 dopoldne pa je bilo žalno bogoslužje v pravoslavni cerkvi.

Žalne svečanosti v Belgradu

Belgrad, 9. oktobra. m. Na dan tretje obletnice smrti kralja Aleksandra I. so bile v vseh tukajšnjih cerkvah in molitnicah žalna opravila. Zadušnice v dvorski kapeli na Oplencu se je udeležila vsa kraljevska rodbina. Danes se je korporativno poklonila manom pokojnega kralja Aleksandra tudi vsa vlada. Popoldne se bo odpeljalo na Oplenac tudi večje število senatorjev in narodnih poslancev, za katere je pripravljen poseben vlak.

Sv. oče bo odgovoril tudi Mussoliniju

Vatikan, 9. oktobra. o. Iz vatikanskih krogov poročajo, da bo sv. oče v kratkem na ta ali oni način izrazil vsemu svetu svoje nezadovoljstvo in obžalovanje zaradi človeka, ki ga je o bodočnosti Evrope napisal predsednik italijanske vlade v »Popolo d'Italia«. Mussolini je primerjal v tej svoji izjavi »omahljivo krščanstvo« z demokracijo in levičarstvom, ki da tvorijo ostanke preteklega stoletja in so obsojeni vsi na konec. Edino gibanje, ki more zajeti svet v 20. stoletju in ga preobraziti do dna, je fašizem. To so izjave, ki jih vrhovni poglavar katoliške Cerkve ne more pustiti brez pripombe. Katoličanstvo ni in ne sme biti odvisno od mišljenja v tem ali onem stoletju, bodisi v modernem ali v starem času. Večne resnice v njem so nespremenljive, ni pa rečeno, da se kljub temu ne morejo spreminjati politične smernice in oblike pri katoliških narodih.

V vatikanskih krogih so zaradi Mussolinijevega članka zelo začudeni, ker menijo, da odgovarja na papežev okrožnico, ki jo je sv. oče tik pred Mussolinijevim odhodom v Berlin poslal poljskim katoličanom in v njej ostro nastopil proti hitlerjevskemu

novemu poganstvu. V Vatikanu so razočarani nad dejstvom, da se je Mussolini vrnil iz Nemčije pod vtisom protikatoliškega Hitlerjevega vpliva, namesto da bi bil vplival on na Hitlerja za olajšanje težkega stanja nemških katoličanov. Zaradi tega bo sv. oče najbrž že v kratkem zavrnil trditve omenjenega članka, ki so za katoliško Cerkev ponižujoče in zmotne.

Angleški poziv Italiji

London, 9. oktobra. o. Predsednik angleške vlade Chamberlain je imel na kongresu angleške konservativne stranke velik govor, ki ga označujejo kot najpomembnejše njegovo dejanje, odkar je postal ministrijski predsednik.

V govoru se je dotaknil vseh današnjih evropskih in svetovnih političnih vprašanj. V začetku govora je povedal, da je trajno prijateljstvo med Anglijo in Italijo odvisno le od tega, kaj bo Italija sklenila glede svojih protostojalcev v Španiji. Zato Anglija in Francija čakata, kako bo Italija odgovorila na povabilo za konferenco, ki naj reši to vprašanje. Šele, ko bo Italija pristala na to, da umakne protostojalce iz Španije, bo moglo priti do drugih razgovorov, za katere sta dali pobudo Chamberlainovo in Mussolinijevo pismo pred meseci. V svojem pismu je Chamberlain obljubil Italiji, da bo Anglija priznala vojne pravice generalu Francu in italijansko oblast v Abesiniji, če bo Italija poklicala svoje čete iz Španije. Ta poziv še velja in je od Italije odvisno, če se bodo obljube izpolnile.

Chamberlain je govoril tudi o Rooseveltovem mirovnem pozivu, s katerim je Amerika dokazala, da se neče odtegniti iz kroga kulturnih narodov na svetu in da hoče pomagati zakonitosti in pravici do zmage. Temu klicu se pridružuje vse angleško cesarstvo, zato ni dvoma, da ga bodo vsi milicij miru na svetu pravilno razumeli.

Zato se Francija veseli zavdanja vrednega političnega in gospodarskega položaja, ki se vanj razvija zadnja leta Jugoslavija. Prepričani smo, da bo poročilo jugoslovanskega predsednika naši vladi prepričalo našo vladno o točnosti njegovih političnih naziranj in o popolni lojalnosti in zvestobi do Francije.

Okrožne volitve v Franciji

V znamenju boja proti Ljudski fronti

Pariz, 9. oktobra. Jutri bodo po vsej Franciji volitve v okrožne zbore; ožje volitve bodo naslednje nedelje. Volitve bodo potekale v posebnih okoliščinah. Mnogi volilci napovedujejo v rezultatih teh volitev znamenja za uspeh ali neuspeh ljudske fronte, vsekakor bodo pa te volitve nekakšna predpiga senatorskih volitev, ki se bodo vršile prihodnje leto ob istem času za obnovo tretjine senatorskih mest. Znano je, da večina levičarskih strank zahteva prenosno, če že ne ukinitve senata, ker je senat letos vrjel Blumovo vladno. Opo-

zicijske stranke so se v glavnem zedinile zaradi svojih kandidatov; sklenile so iti celo tako daleč, da bodo če njihov kandidat ne bi imel upanja na uspeh, oddale svoje glasove radikalno socialističnim kandidatom, samo da ne prodre socialist ali komunist. Radikalni socialisti bodo povsod nastopali samostojno. Na nekem volilnem zborovanju v okolici Lyona je nastal tepež, v katerem je bilo izstreljenih 12 strel iz revolverjev. Ranjene so bile tri osebe, med njimi ena hudo.

Vlom v Mariboru

Maribor, 9. oktobra.

V Povehovi ima dr. Kokošinek z Dunaja lepo posestvo v vinogradu, kjer preživi vsako leto počitnice s svojo družino. Na tem posestvu je bil večeraj popoldne izvršen vlom. Kokošinekovi so bili tedaj v vinogradu na trgatvi. V njegovo hišo pa se je medtem splazil neznan vlomilec, ki je vdrl skozi verando v Kokošinekovo delovno sobo. Na oknu je razrezal šipe in upognil železno omrežje. Spravil se je nato na svoj tatinski posel. Začel je pri Kokošinekovi pisalni mizi. Tu je z dletom odprl predal, v katerem je našel kaseto. V njej so bili dragoceni briljantni prstani in 3000 din gotovine. Vrednost vseh dragocenih predmetov, ki si jih je polastil vlomilec, znaša okoli 15.000 din. Kaseto je vlomilec odnesel s seboj ter odšel po isti poti iz Kokošinekovega stanovanja, kakor je vanj prišel.

Domači so v lom opazili šele zvečer ob 6, ko so se vrnili iz vinograda. Sprva so mislili, da je vlomilec gotovo odnesel tudi dragoceno uro, okrašeno

z briljanti in vredno 10.000 din, toda kmalu so jo našli na drugem mestu, kakor je bila prej. O vladu so bili takoj obveščeni orožniki. Iz dejstva, da je vlomilec odnesel samo kaseto in da je odprl samo predal v pisalni mizi, bi se dalo sklepati, da je bil dober poučen o razmerah pri Kokošinekovi. Preiskava se nadaljuje.

Vode so upadle

Ljubljana, 9. oktobra.

Deževno vreme je trajalo dobrih 82 ur. Včeraj ob 13.30 se je začelo jasneti. Skozi oblake je nekaj minut posijalo sonce s še medlimi žarki. Popoldne je nehalo deževati. Pozno zvečer so se prikazale na nebesnem svodu po dolgem času prve zvezde, ki jih je pozneje zakrila nastajajoča megla. Davi je vladala nad mestom visoka megla.

Po podatkih hidrocentrale na Fužinah je Ljubljana od včeraj padla za 30 cm. Njeno stanje je bilo ob 9 dopoldne 2.05 m še vedno nad normalo. Njeni pritoki so prav tako upadli, zlasti

Vesti 9. oktobra

Zastopnik Svete Stoliče pri vladi španskih nacionalistov, msgr. Antopiutti, je včeraj izročil v nacionalističnem zunanjem ministrstvu svoje poverilnice in imel dolg razgovor z generalom Francom. S tem je Vatikan dobil svojega uradnega zastopnika pri Francovi vladi.

Vojno sodišče v Salamanci je obsodilo na smrt ameriškega letalca Dallo in tri sovjetske pilote, ki so jih nacionalisti ujeli na austurski fronti.

Vojvoda Windsorski bo v ponedeljek odpotoval iz Pariza v Nemčijo, kjer se bo zanimal baje za to, kako je narodni socializem rešil delavska socialna vprašanja. V Berlinu bo ostal tri dni in ga bo sprejel tudi Hitler.

Mussolinijev sin Vittorio se bo zaradi Rooseveltovega govora najbrže vrnil iz Amerike prej, kakor pa so v začetku mislili.

Trgovska pogajanja med Francijo in Holandsko za obnovitev dosedanjih pogodb se začne v ponedeljek v Parizu.

Pošiljanje italijanskih čet v Libijo je zelo razburilo egiptovske kroge, ker se boje, da ne bi Italija skušala storiti kaj, kar bi bilo naperjeno proti egiptovskim koristim. Italijansko časopisje zagotavlja, da morajo ojačenja v Libijo zaradi mednarodnega položaja, ne pa zato, ker bi Italija imela kake namene proti Egiptu.

Obisk v Franciji bo eden najlepših spominov za nemškega letalskega generala Milcha, ker je povsod srečal pravi tovariški duh. Tako je pri slovesu izjavil nemški gost, ki je izrekel priznanje francoskemu letalstvu.

Mednarodni kongres mest se je začel v Budimpešti. Na njem se je zbralo 320 zastopnikov iz 30 držav.

O prenosu poljske vlade pišejo varšavski listi z ozirom na izredno sejo ministrskega sveta pod vodstvom predsednika republike Moscickega.

Vesti o Göringovem obisku na Dunaju avstrijski uradni krogi zavračajo, kar daje sklepati na to, da Göring ni zadovoljen s tem, da bi prišel kam drugam, ne pa na Dunaj, kakor je to hotela avstrijska vlada zaradi dunajskih hitlerjevcev.

Angleška zbornica bo razpravljala o sporu med Kitajsko in Japonsko 21. oktobra na svojem rednem zasedanju.

Voditelj francoske ljudske fronte Leon Blum bo v kratkem potoval v Ameriko. Mora pa počakati tako dolgo, da ne bo več v vladi, kar se bo najbrž v kratkem zgodilo.

60 ton težka bojna letala bo začelo graditi ameriško mornariško ministrstvo. Razpetina kril pri letalih bo znašala 57 m, letala pa bodo lahka brez pristanka 8000 milj daleč.

Prvi polet v tečajni noči so izvedli ruski letalci, ki iščejo pogrešanega Levaneskega. Letalci z Vodoplovom na čelu so prileteli čez 88 stopinj severne širine.

Velik oboroževalni program bo začela izvajati baje Amerika. Proračun za to oboroževanje znaša 1 milijard 250 milijonov dolarjev. Uvod v to oboroževanje je bil baje Rooseveltov govor.

Največ vojnega materiala v Ameriki so zadnje dve leti nakupile Kitajski, Sovjetska Rusija in Španija. Tako pravi uradno poročilo ameriške vlade.

Violinski mojster Bronislav Huberman si je pri letalski nesreči v holandski Indiji zlomil levo roko in dva prsta na desni roki. Zdravniki pravijo, da morda ne bo mogel več igrati gosli.

Svobodno trgovino in prosto kroženje kapitala je s posebno uredbo uvedla portugalska republika.

Bodoči argentinski predsednik Ortiz bo baje v kratkem potoval v Washington na obisk k ameriški vladi.

Vrhovni poveljnik argentinskega letalstva Gonsalvez je včeraj prišel v Berlin in bo imel z nemškimi letalskimi krogi razgovore glede organizacije argentinskega letalstva.

Vesti o Mussolinijevi boleznii niso resnične, ker je predsednik italijanske vlade včeraj obiskal delavce, ki so zaposleni s podiranjem skupine hiš, ki zapira prost pogled in dohod na trg Sv. Petra.

Razgovori za sklicanje sestanka devetih držav so se začeli med Anglijo in Združenimi državami. Sestanek bo najbrže v kakem manjšem evropskem mestu in ne v kaki prestolnici, da ne bodo mogli Japonci reči, da so zastopniki pod vplivom kake velesile.

Novo uniforme bo dobila italijanska vojska. Uniforme bodo rumenozelene kakor skavtovski. Prav tako bodo spremenili uniforme pri fašistovski milici.

Predsednik Združenih držav Roosevelt je imel dve uri dolg razgovor z zunanjim ministrom Hullom. Razgovor se je nanašal na kitajsko-japonsko vojno in na nameravani sestanek devetih držav.

Belgrad, 9. oktobra. m. Iz Tirane poročajo, da je albanski kralj Zogu podpisal ukaz, s katerim je imenovan dosedanj odpravnik poslov na tukajšnjem albanskem poslanstvu Tahir Štil za izrednega opolnomočenega albanskega ministra na našem dvoru. Novo imenovani albanski poslanik na našem dvoru spada med mlajše diplomate in je dokončal svoje študije v Rimu. V Belgradu slušbuje že več let.

Ustanovni občni zbor Kluba železničarjev JRZ poverilništvo za Celje bo danes ob 18.30 v Celju, v Orlovskem domu, Samostanska ulica 5. Prijatelji vabljeni!

Mali Graben, ki se je na Viču v bližini Erbežnikove gostilne in opekarne močno razlil po travnikih in je poplavl celotno znano Cesto dveh cesarjev. Most je bil preplavljen. Pri Zalogu je Ljubljana prav tako upadla.

Naglo je upadla tudi še vedno močno dežja Sava. Včeraj dopoldne okoli 11 je še vedno naraščala ter je dosegla 2.50 m nad normalo. Davi ob 8 pa je padla na 1.45 m nad normalo. Tudi druge vodomerske postaje nizzlo Save so kratko javile, da je Sava povsod upadla.

Pred obiskom dr. Stojadinovića v Franciji

„Francosko-jugoslovansko prijateljstvo se mora poglobiti“

Pariz, 9. oktobra. O obisku dr. Milana Stojadinovića v Parizu je priobčil »Ordre« članek: »Francosko-jugoslovansko prijateljstvo ostane nedotaknjeno in se mora še poglobiti.« Članek pravi med drugim: Dr. Stojadinović je s tem, da pride v Pariz, da podpiše podaljšanje prijateljske pogodbe s Francijo, hotel pokazati mednarodni javnosti visoki politični pomen, ki ga njegova domovina pripisuje tesnemu sodelovanju med Francijo in Jugoslavijo. Francija ne bo ostala ravnodušna do te prijateljske geste predsednika jugoslovanske vlade, obenem pa vnovič ugotavlja ves nesmisel raznih kritik jugoslovanske vlade in njene zunanje politike, ki so se pojavile zadnja leta v francoski javnosti. Članek prehaja nato na podpis pogodb z Bolgarijo in Italijo. Pisec ju obširno analizira in navaja njune velike koristi za splošni mir v Evropi in pravi:

Pri podpisu prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Bolgarijo so zli preroki prorokovali z nezmožljivim tonom, da bo ta pogodba, ki je imela namen doseči pomiritev na Balkanskem polotoku, uničila balkanski dogovor in povzročila nedvomno nove razdore na Balkanu. Na srečo se te prerokbe niso izpolnile. Ne samo se Jugoslavija ni odcepila od svojih prijateljev in zaveznikov, temveč smo videli, da se je še Bolgarija solidizirala s Francijo in Anglijo in državami Balkanske zveze, ko je podpisala nyonski dogovor. Dalje so nekateri trdili, da bo italijanska in jugoslovanska zveza ob mednarodnih zapletljajih oslabila, če ne celo razdrta francosko-jugoslovanski dogovor iz leta 1927. Takšno razlaganje italijansko-jugoslovanske pogodbe je neutemeljeno, če ne zlobno, če pravi člen 2. te pogodbe izrečno, da se visoki podpisnici obvežejo zastran ukrepov, ki jih bosta izdali, če skupno ugotovita, da so njune vzajemne koristi ogrožene.

Pisec pravi dalje: Če Balkan danes ne povzroča več skrbi Evropi, je to v znatni meri zasluga pomirljivih in gibljivih metod, s katerimi je predsednik vlade dr. Stojadinović s svojo čvrsto osebno nostjo obeležil zunanjo politiko Jugoslavije. Kajti dr. Stojadinović je zmerom naglašal, da je odločen nasprotnik vsake politične in gospodarske avtar-kije, odločen nasprotnik spremembe mirovnih po-

Službeni list z dne 9. t. m. prinaša »Zakon o gospodarskih zadrugah«.

Novi prejemki drž. uslužbencev

Belgrad, 8. oktobra. m. Današnje »Službene Novine« objavljajo spremembe in dopolnila uredbe o osebnih in draginskih dokladah državnih uslužbencev. V uredbi o osebnih in draginskih dokladah št. 37.500/I iz leta 1935 se z odločbo ministrskega sveta št. 39.365/I iz leta 1935 izvršijo naslednje spremembe in dopolnila:

Draginske doklade uradnikov

Povišanje draginskih dokladov za uradnike se pričinja pri skupini IV./2 in upošteva se vse nižje uradniške skupine. V spodnji tabelici pomenja prvi stolp prvi draginski razred, drugi stolp drugi in tretji stolp tretji draginski razred.

IV./2	600	350	250	din
V.	650	400	300	„
VI.	700	450	350	„
VII.	750	500	400	„
VIII., IX, in X.	775	525	425	„

Zvaničniki in služitelji

5. Zvaničniki civilnega reda (§ 24 uradniškega zakona): Prva, druga in tretja položajna skupina v 1. draginski razredu 750 din, v 2. drag. razr. 560 din, v 3. drag. razr. 510 din.

6. Zvaničniki državno-prometnih ustanov (§§ 24 in 25 zak. o drž. prometnem osebu): a) zvaniki 1. 2. in 3. pol. skup. v 1. drag. razr. 755 din, v 2. drag. razr. 555 din, v 3. drag. razr. 505 din. Zvaničniki 4. pol. skup. v 1. drag. razr. 750 din, v 2. drag. razr. 550 din, v 3. drag. razr. 500 din. b) Zvaničniki 2. kl. 1. pol. skupine v 1. drag. razr. 750 din, v 2. drag. razr. 560 din, v 3. drag. razr. 510 din; zvaniki 2. pol. skup. v 1. drag. razr. 710 din, v 2. drag. razr. 550 din, v 3. drag. razr. 500 din; zvaniki 3. pol. skupine v 1. drag. razr. 685 din, v 2. drag. razr. 528 din, v 3. drag. razr. 480 din.

7. Služitelji (§ 25. uradn. zakona): 1. in 2. pol. skup. v 1. drag. razr. 585 din; v 2. drag. razr. 485 din; v 3. drag. razr. 460 din.

8. Služitelji državno-prometnih ustanov (§ 26 zak. o drž. prom. osebu): v 1. in 2. pol. skup. v 1. drag. razr. 575 din; v 2. drag. razr. 475 din; v 3. drag. razr. 450 din.

Rodbinske doklade

Čl. 5. odst. 1. se spremeni in se glasi: »Družinska doklada pripada za vsakega otroka, ki je bil rojen v zakonu ali pozakonjen in znaša mesečno 140 din ne oziroma se na draginski razred.«

Čl. 7. odst. 1. se spremeni in se glasi: »Če sta oče in mati državna uslužbenca, pripada družinska doklada za otroka očetu. V primeru ločenega življenja ali ločenega zakona pripada družinska doklada očetu, ki vzdržuje otroka.« V čl. 7., odst. 3. se na koncu črta beseda: »Po odst. 1. tega člena.«

V uredbi o osebnih draginskih dokladih državnih uslužbencev iz leta 1935, ki je bila spremenjena in izpopolnjena z odlokom ministrskega sveta št. 39.365-I l. l. 1935, se izvršijo naslednje spremembe in dopolnitve:

a) Čl. 15. se spremeni in se glasi: »Družinska doklada pripada za vsakega otroka, ki je bil

rojen v zakonu, ali je bil pozakonjen, in znaša mesečno 140 din ne oziroma se na draginski razred.«

b) Čl. 19., odst. 1., se spremeni in se glasi: »Če sta oče in mati upokojenca, ali pa če je eden izmed njih osebnih upokojenec, drugi pa aktivni državni uslužbenec, pripada družinska doklada za otroka očetu. Za slučaj njunega ločenega življenja ali ločenega zakona pripada doklada onemu, ki vzdržuje otroka.«

Doklade orožnikom

Osebnostna doklada po čl. 76 zak. o orožništvu z dne 6. novembra 1931 se v zvezi s čl. 2 uredbe o znižanju prejemkov državnim in samoupravnim uslužbencem iz l. 1935 določa v naslednjih zneskih: 1. Narednik vodnik 1. razr. v 1. drag. razr. 1050 din mesečno, v 2. drag. razr. 1000 din mesečno, v 3. drag. razr. 950 din mesečno. Narednik vodnik 2. razr. v 1. drag. razr. 990 din mesečno, v 2. drag. razr. 950 din mesečno, v 3. drag. razr. 900 din mesečno.

Narednik vodnik 3. razr. v 1. drag. razr. 930 din mesečno, v 2. 900 din mesečno, v 3. 870 din mesečno. Narednik v 1. drag. razr. 870 din mesečno, v 2. 860 din mesečno, v 3. razr. 860 din mesečno. Podnarednik v 1. drag. razr. 870 din, v 2. 860 din, v 3. 850 din. Kaplar v 1. drag. razr. 860 din, v 2. 850 din in v 3. drag. razr. 840 din mesečno. Stalni orožnik v 1. drag. razr. 850 din mesečno, v 2. drag. razr. 800 din, v 3. drag. razr. 700 din mesečno. Družinska doklada za vsakega zakonitega ali pozakonjenega otroka po čl. 83. odst. 1. zakona o orožništvu z dne 6. novembra 1931 in po odst. 3. določbe min. sveta iz leta 1935, znaša 140 din mesečno brez oziroma na draginski razred.

Uradniški pripravniki in dnevniki

Čl. 1. se glasi: Mesečna plača uradniških pripravnikov znaša: 1. V strokah, kjer so zvanja razdeljena od 8. skup. v 1. drag. razr. 1525 din, v 2. drag. razr. 1275 din, v 3. drag. razr. 1175 din. 2. V strokah, kjer so zvanja razdeljena od 9. skup. v 1. drag. razr. 1320 din, v 2. drag. razr. 1070 din, v 3. drag. razr. 970 din. 3. V strokah, kjer so zvanja razdeljena od 10. skup. v 1. drag. razr. 1205 din, v 2. 955 din, v 3. drag. razr. 905 din.

Nadalje je izšla v »Službenih Novinah« še določba o povečanju nagrade dnevnika. Čl. 1. se glasi: Mesečne nagrade dnevnika, ki so bili na delu v službi države 1. oktobra 1935 in katerim je bila nagrada znižana po čl. 8 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnim samoupravnim uslužbencem iz leta 1935, se povečajo za 4% s tem, da takšno povečanje ne more prekoračiti mesečnega zneska 1200 din. Čl. 2. To zvišanje se nanaša tudi na one dnevnike, ki so bili sprejeti v državno službo po 1. oktobru 1935 z mesečno nagrado, ki je bila večja od 900 din in manjša od 1201 din.

Čl. 3. Nagrade omejenim ženam dnevnika se bodo izplačevale pod pogoji, ki so predpisani v določbi o višini nagrade dnevnika in honorarja uslužbencem z dne 11. aprila 1934.

Čl. 4. Ta določba postane veljavna 1. nov. 1937.

Kopališke srake pred sodniki

Ljubljana, 9. oktobra.

Ni običajno, da jetniški paznik privede zlikovce, zlasti vlomilce, tatove in tudi ubijalce, vklepane v sodno dvorano. To se zgodi redko. Včeraj je jetniški paznik privedel v veliko dvorano dva mlada dekleta, oba na roke vklepana. Glas iz občinstva: »To sta dva huda kanona! Res je marsikdo pričakoval, da moreta biti dekleta najmanj kaka morilec. Bila sta tržaška svedrova, katerih eden je še posebej specialist za vlope v kopališke kabine. Sodnikom sta se lepo predstavila. Bila sta:

Rudolf Levec, rojen 1. januarja 1912 v Trstu, tja pristojen, italijanski državljani, po poklicu ključničar. Že leta 1932 je prišel čez mejo. Po 2 letih se je vrnil. Najbrž mu je Abesinija smrdela, zato jo je zopet popihal čez mejo in zatrjuje, da je bil dolgo časa zaposlen v Zagrebu pri nekem podjetju, poleti pa je prišel v Ljubljano iskat službe. Zahajal je v emigrantsko društvo »Taborec. Dobra mati Slamičeva tam na Gospodarski cesti mu je 9 dni dajala kosilo in večerjo brezplačno. Baje se ji je hotel izkazati prav hvalnega ter je snoval načrte za velik vlom v njeno delikatesno trgovino. Dobrota je pač sirota!

Karel Zagar, rojen 25. januarja 1907 v Trstu, pristojen na Ig, je prvemu enak tip. Ko ga je predsednik senata gosp. Ivan Brelj spraševal po starših in drugih osebnih podatkih, pa je rabil nemške spakendranke, kakor »fotere in »sustere. Zato ga je sodnik gosp. Ivan Kralj primerno zafknil: »Kaj vi ste končali 3 razrede gimnazije? Pa se tako spakujete v jeziku?« Svedrovec je molčal. Zagar je, tako pravi on, po poklicu fotograf, ki je delal na svojo roko.

Grehi prvega svedrovca

Levec je, kakor smo omenili, imenitno zališča, je kratko priznal vse grehe. In je začel: »Vse priznam. V Ljubljani sem bil 12 dni, iskal sem službo.« Predsednik: »Morate biti specialist za vlope v kabine?« Predsednik mu je nato našel, da je 23. julija odnesel ing. Goliasu obleko, uro in očala, ko se je na prostem kopal na Savi, dalje, da je 25. julija vlomil v kabino Stirnovu in odnesel Poharju srebrno uro in nogavice, sokopalec Pogarju pa uro z zlato verižico in 107 din gotovine, v drugi kabini pa je odnesel Ivanu Miškecu uro z verižico in 50 din, Levec je

kratko zatrjeval: »Nikjer ni bilo zaklenjenost! Priče pa so potrdile, da so bile kabine zaklenjene. V noči 26. julija je divjala silna nevihta nad Ljubljano. Med treskom in gromom je Levec s kompanionom Zagarjem vdrl v trgovino Antona Mohoriča. V temi sta zbirala čevlje. Predsednik ironično: »Tako smo sta imela, da je eden povezal 3 čevlje od 3 parov.« Predsednik še nato: »Policaj je zakričal: kdo je notri? Naj pride ven! Nato je streljal. Oba sta bila, kaj ne, tiho. Potem je vaju aretiral.«

Na franciškanski porti

Drugi svedrovec France Zagar je prvemu sam pomagal pri vplomu v Mohoričovo trgovino na Gospodarski cesti. Prejšnji večer pa je z njim popival v znani kleti pri »Stefanu« na Miklošičevi cesti, kjer sta tudi zasnovala načrt za vlom. Zagar je svojo smolo kratko opisal: »Ma si ga gspud pulicaj ga je kričal. Tik sva ga bila. Persu je not in oba vzeu.«

Levec je, kakor smo omenili, omenitno zastoj jedel pri Slamiču, njegov kompanion pa je dobival hrano na porti pri oo. franciškanih. Ko je predsednik senata čital izpovedbo Zagarjevo, podano na policiji, je bil Levec zelo nervozen. Za vlom pri Mohoriču je dal Zagarju Levec pismena navodila v italijanski. Videti je bilo, da je bil Levec nekaj vlomilski strateg. Levec je drugemu govoril:

»Glej! Kako lepo sem oblečen, pa nič ne delam.«

V Mariboru bodo na pomlad gradili carinarnico

Maribor, 8. oktobra.

Prihodnje leto se obeta Mariboru izredna gradbena sezona, ki bo predvsem izpolnjena z velikimi javnimi deli. Med temi bo največja zgradba nove mariborske carinarnice, ki se prične graditi na pomlad. Dela se bodo izvršila v treh etapah v teku treh let. Celotni stroški za zgradbo carinarnice in z njo povezanih del bodo znašali di-

narjev 16,015.000. V prvi etapi, ki se prične s prihodnjo pomladjo, so predvidena sledeča dela: zgradba carinarnice s skladišči, oprema carinarnice, dovodna in nakladalna rampa in dvorišče, odkup hiše na vogalu Einspielerjeve in Erjavčeve ulice, ureditev, tlakovanje in kanalizacija Einspielerjeve in Erjavčeve ulice, železniški nadvoz nad Erjavčovo ulico, ureditev tirov pri carinskih skladiščih, naprava ceste na severni strani carinarnice in nakup zemljišč za dopolnitev stavbišč za stanovanjska poslopja carinskih uradnikov. Celokupni stroški te prve etape so proračunani na 10,330.000 din. — V drugi etapi se bodo gradile stanovanjske hiše za carinike ter ureditev ceste, ki vodijo k tem hišam. Za ta dela se bo porabilo 3,920.000 din. Drugi del gradbenega programa se prične izvajati leta 1940. V tretjem delu programa se bodo izvedla dela: tlakovanje Erjavčeve ulice, ureditev in kanalizacija Trdinove ulice, zgradba nove dovodne ceste za železniško progo iz Košakov k carinarnici. Ta zadnja dela so proračunana na Din 1,765.000. — Vsa ta dela se bodo finansirala z dohodki kaldrminskega fonda. Dohodki tega fonda znašajo letno okrog 850.000 dinarjev. Sedaj je v fondu že okrog 8 milijonov, manjkajočo vsoto pa bi občina najela kot posojilo pri Hipotekarni banki, amortizirala pa bi ga z dohodki iz fonda. Na ta način bi se vsa ta velika dela izvršila samo s sredstvi kaldrminskega fonda brez obremenitve občinskega premoženja. Maribor pa bi dobil moderno carinarnico ter urejene vse dovodne ceste, ki vodijo proti carinarnici.

Zaposlenost vedno večja

Ljubljana, 9. oktobra.

Zaposlenost delavstva kaže tudi v septembru 1937 razveseljivo sliko. Povprečno število 102.034 zavarovancev OUZD-a v tem letnem času, v zgodovini OUZD-a še ni bilo doseženo ali celo prekočeno. V letih gospodarskega blagostanja 1929 in 1930 je znašalo povprečno število v septembru zavarovanih delavcev, in sicer: v septembru 1929 102.000, v septembru 1930 101.663, torej 34, oziroma 371 zavarovancev manj nego v letošnjem septembru.

Povprečna dnevna zavarovana mezda se vedno narašča. Letni diferencial znaša + din 1,28, in sicer pri moških in ženskih delavcih enako + 1,18 dinarja. Značilno je, da se je letni diferencial zavarovane mezde moških in ženskih delavcev izenačil. V sezonskem pogledu je povprečna dnevna zavarovana mezda moških delavcev poskočila za + 0,20 din, za ravno toliko pa tudi pri ženskih delavcih.

Tudi celokupen dnevni zaslužek zavarovane delavstva se vedno narašča. Letni diferencial znaša + 376.384,80 din, to se pravi, da zaslužijo zavarovanci OUZD-a približno 376.000 din dnevno več nego v septembru lanskega leta.

Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tyrševa cesta 1-III., opozarja vse izdajatelje tujkoprometnih in gostinskih plakatov, prospektov in drugega propagandnega materiala, da se morajo po odredbi kr. banske uprave dravske banovine Zvezi predložiti v pregled vsa taka izdajanja, predno se tiskajo. — Interesenti se opozarjajo na to, da v lastnem interesu predložijo vsa izdajanja že v konceptu.

Nova pota slavnega pevca in divnih pesmi Louis Graveure-ja v velefilmu

Pesem obtožuje

Gina Falkenberg
Hanna Wag

Premiera danes v Elitnem kinu Matici

Laška JNS v škripcih

Laško, 8. oktobra.

Mladi jeenesarski mislec

Celjska »Nova doba« je lahko ponosna na svojega mladega novega pisca uvodnih člankov. Tudi mi smo z jasnim pogledom in odprtih očih poleteli v svet in smo razmišljali in zaznamovali in ko smo odstranili umetno meglo, je naš pogled spaval po naši lepi domovini, ki se je še pred dobrima dvema leti zvijala v krčih, onemogla in zastrupljena po bedastih idejah jeenesarske miselnosti.

Mlademu jeenesarskemu filozofu g. K. M. priporočamo, da se nekoliko bolj poglobi v filozofijo velikih mislecev in potem bo morda prišel do prepričanja in bo navdušen, kakor Sokrat zaklical: »Jaz vem, da nič ne vem!«

Takoj v začetku ste napisali, da za enkrat ne želite sodelovati v kakšnih eksperimentih internacionalne ureditve. Vprašamo Vas zakaj ste napisali »za enkrat«? Ali ste morda takrat mislili, in kaj ste prav za prav kot navdušen nacionalist mislili? Zaradi besede »za enkrat« niste logično izpeljali posledice. Iz vsebine Vašega članka, v katerega ste vpletli znane ideje raznih avtorjev velikega stila, je moči spoznati, da ste Vi zavrgli in obsodili demokracijo, o kateri je slavni Masaryk rekel: »Boljša je vseeno še najslabša demokracija, kot najboljša diktatura.« Priporočamo Vam, da opustite žongliranje s frazami in praznim besedičenjem in ne servirate izvečkov iz del raznih avtorjev naši javnosti.

Velikopotezni načrti

bivšega načelnika cestnega odbora bi bili že do pice izvedeni in vsa cesta od Smarjete do Zidanega mosta bi bila prelozena, oziroma razširjena, če bi bil še ostal na oblasti g. dr. Roš. Tako modro vedno iznajdljivi dopisnik »Nove dobe«, Ker

Zagar je bil raztrgan in iz čevljev mu je gledal palec. Zagarju je Levec pravil, da je poprej v Zagrebu izvršil več vlomov v kopališke kabine ob Savi. Levec hudo razkačen: »Gospod predsednik! Ne razume dobro, ker je gluh.«

Bila sta obsojena: Rudolf Levec zaradi vlomov v kabine in pri Mohoriču na 1 leto strogega zapora, v izgubo častnih pravic za 3 leta in po prestani kazni je izrečen izgon iz Jugoslavije za 5 let. Zagar France pa na 10 mesecev in 5 dni strogega zapora, v izgubo častnih pravic za 3 leta. Oba sta sodbo sprejela.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Po stanju danes ob 7 zj.

Pripomba. Vremenska poročila od Belgrada naprej se nanašajo na prejšnji dan.

Kraj	Barometer- sko stanje	Tempe- ratura v °C	Relativna vlažnost v %	Veter (smerni- jakost)	Pada- vine m/m	Vrsta
Ljubljana	765,6	8,4	11,0	95	10	N ₁ 5-6 dež
Maribor	764,5	6,0	13,0	90	10	mirno —
Zagreb	760,2	8,0	12,0	95	10	mirno 5-0 dež
Belgrad	760,0	12,0	16,0	93	9	W ₁ 4-0 dež
Sarajevo	—	—	23,0	—	—	—
Skoplje	762,8	13,0	19,0	90	10	SW ₁ 17-0 dež
Split	759,2	16,0	—	80	6	mirno —
Kumbar	760,6	18,0	—	80	10	0 8-0 dež
Rab	758,0	13,0	—	80	10	SSW ₁ 3-0 dež

Vremenska napoved: Oblačnost bo polagoma upadla, počasno zboljšanje dosejanega vremena.

Potek vremena zadnjih 24 ur: Barometer se je dvignil v 24 urah za 5,6. Rahlo je deževalo ves dopoldan z malimi presledki do 13,20, zvečer se je zjasnilo, ponoči pa je nastopila megla, ki se je proti jutru dvignila.

Laška gostilničarska pivovarna v obratu

Posloje nove pivovarne, ki je bilo že pred leti dograjeno, pohvalno čaka, da priromajo od nekod že davno obljubljeni stroji in tudi razočarani delničarji nestrpno pričakujejo, kdaj bodo razni inženirji in doktorji izpolnili obljube, za katere so bili mašno plačani. Govorilo se je, da dosepejo stroji v maju in tudi vseznalci dopisnik »Nove dobe« je zahteval v svet, da je rešitev blizu. Zdi se nam, da so odločujoči faktorji poslali na Češko celo nekega inženirja, da nakupi in čimprej preskrbi odrešilne stroje. Bil je menda tudi v Karlovih Varih, kjer si je ogledal kopališke naprave, le pivovarniških strojev ni mogel izslediti. V bojazni, da bi delničarji ne začeli prodajati svojih delnic, po katerih sicer nihče ne vprašuje, so si izmislili majhen trik in so vso krivdo napravili državnim carinarnici. Čisto gotovo pa je bilo potem obljubljeno, da se prične z montažo 1. oktobra t. l., a do sedaj še ni nič. Baje je pivovaritelj že tu, ker pa do sedaj še ni nihče videl nobene pošiljke, bo najbrž resnična govorica, da prihajajo pošiljke le ponoči, da ne bi Laščanov preveč »firbec« imel, ali pa so nas zopet nafarbali. Nekaj bo že.

Pozabljen spomenik

Na zeleni tratici, v senci košatih divjih kostanjev, tik za farno cerkvijo stoji z železnega ograja zavarovan marmornati podstavek spomenika, kateri je bil postavljen v čast prvemu nemškemu županu v Laškem. Do leta 1871 je Laška občina obsegala ves teritorij poznejše občine Marija Gradec. Ker pa je bila vsa okolica zavedno slovenska, tržani pa po pretežni večini nemčurji, je bil pri volitvah boj med slovenskimi okoljani in tržskimi nemškutarji za Slovence lahek in vedno so Slovenci pri volitvah zmagali, zato so bili do leta 1871 vsi laški župani Slovenci. V omenjenem letu pa se je laškim nemčurjem posejelo s pomočjo nemških oblasti v Gradcu ločiti Laško od Marija Gradca in na ta način je postalo Laško samostojna občina.

Pozneje so tržki nemškutarji postavili časten spomenik svojemu prvemu županu, kateremu pa so ob preobratu 1918 neznan storilci oddali glavo in tako stoji danes spomenik moža brez glave, kar bi se moglo popraviti, ker v Laškem so še dolgo po letu 1918 gospodarili isti ljudje, samo, da so se sprevrgli iz nemčurjev v nacionaliste, razen par izjem, ki pa so vedno nemčurjem in Nemcem dajali prednost tudi pri zadnjih občinskih volitvah. Ker je pred par dnevi izšla naredba, po kateri se Laško in Marija Gradec zopet združita v eno občino, smatramo za umestno, da se tudi navedeni spomenik restavrira. Spomeniku naj se napravi nova glava moža, ki je s svojimi diktatorskimi manirami vsaj moralno največ pripomogel do zopetne združitve Laškega z Marija Gradcem. Postavi naj se glava zadnjega JNSarskega župana. Ker smo prepričani, da bo ta gospod šel pripravljalnemu odboru za restavracijo spomenika na roko in ga bo tudi materialno zadosti podprl, bo nova občina brez posebnih žrtve izvedla obnovo spomenika.

V prejšnjo sobotno številko našega lista se je vrnila pomota. V dopisu iz Laškega bi moralo v odstavku »Nesmiselna zavijanja« biti zapisano namesto: prosimo g. Mösslachera — prosimo g. dopisnika celjskega lista. Toliko, da ne bo kakšne zamere.

Naročajte Slovenski dom!

Živa je tlela na goreči slamnjači

Štrajna smrt bolne občinske reve

Maribor, 7. oktobra.

Štrajna smrt je zadelo ubogo staro v Prebrovniku pri Ormožu. 68-letna vdova Ana Lesničar je prišla na svoja stara leta na občino, ker je zaradi trpljenja in boleznih preveč oslabela, da bi si še lahko sama služila kruh. Stanovanje ji je dajal njen nečak, posestnik Jakob Zalar, preživljala pa se je s tem, kar si je naprosila po občini pri dobrih ljudeh. Njeno stanovanje pa je obstojalo iz temne kleti poleg hleva, kjer je spala pozimi in poleti na slami. Zadnje čase je revico pritisnila bolezen, da se s svojega ležišča skoraj ni mogla več premakniti. Njeni domaći so ji nosili jesti v klet. Tudi v torek zvečer ji je njena sestra prinesla večerjo ter si je svetila pri tem s svečo. Starika je potem prosila, da jpnosti svečo še nekaj časa goreti ker ne more spati zaradi bolečin

Arabski izzivač Eddin

Angleški vladi delajo še vedno velike preglavice razmere, ki danes vladajo v Palestini. Vesti o neprestanih novih nemirih v Sveti deželi, o arabskih napadih na judovsko prebivalstvo in o vedno bolj polnih ječah, so pač najboljši dokaz, da so Angleži vrgli v vodo težke milijone funtov sterlingov, ki so jih namenili za to, da v Palestini zgradi trdne temelje arabsko-judovske države. Arabci so nesmrtni sovražniki judov. Ti pa se spet na noben način nečejo odreči deželi, ki je bila nekoč vsa njihova in na katero jih veže toliko tragičnih trenutkov njihove zgodovine.

Trdovratnemu odporu Arabcev proti angleški vladi stoji na čelu Fawzin Eddin. To je tisti tajinstveni mož, ki je naravnost mojster v tem, da dela združbo med Arabci v Palestini in v Arabiji. Že po letu 1925 je postal pravi poglavar, ki so ga splošno imenovali

„svetli meč islama“

Britanski obveščevalni urad, takoimenovani Intelligence Service, je razpisal več kot dva in pol milijona dinarjev nagrade na njegovo glavo. Dosedaj pa se še kljub temu Angležem ni posrečilo, da bi dobili Fawzina Eddina v roke. Niti 15.000 angleških vojakov, ki skrbijo za red in mir v Palestini, ne more najti prave sledi za njim. Najhujše pa je to, da z ureditvijo razmer v Palestini niso zadovoljni niti Arabci, niti Judje.

O Arabcih je mogoče reči mnogokaj. Predvsem pa je treba povedati to, da so zelo nemiren narod in da je upor njihovo priljubljeno orožje. Posebno dobro se razume na to, kdaj je ugodna prilika zgrabiti za orožje, Fawzin Eddin sam. Pojavlja se zdaj tu zdaj tam, najraje tam, kjer se ga nihče ne nadeja. Prav kakor da bi vstal iz zemlje. Nekoč se je na lepem pojavil sredi Jeruzalema. V luksuznem mednarodnem baru

„Pri kralju Davidu“

se je tedaj obnašal tako, kakor da bi vsem hotel pokazati, da je on tudi tam. Obleden je v belo obleko, izdelano po meri. Kupil jo je — čeprav morda ne ravno sam — v najboljši londonski trgovini. Ko je zvedela zanj angleška policija, tedaj je on že sedel s preprostimi kmeti v neki krčmi v okolici Nazareta. Odlična njegova lastnost je ta, da vselej prej izgine, predno bi ga mogli dobiti Angleži v roke.

Po rodu je Fawzin Eddin Turek. Danes je star 43 let. Rojen je bil v sirijemskem Tripolisu. Obiskoval je tudi angleški tečaj v Carigradu. V času

Nikdar ni Fawzin Eddin pozabil na to, kako bi uresničil visoko leteče sanje angleškega polkovnika Lawrencea, ki je pri britanski vladi izdelal

načrt samostojne Arabije

Njegov sen pa se ni uresničil in Lawrence se je moral zadovoljiti s svojim vojaškim činom v britanski armadi. Fawzin Eddin je prevzel nase naloge, da postane vreden naslednik romantičnega

Čudna prošnja

Župan v angleškem pristanišču Southampton je prejel čudno prošnjo. Neka dama mu je pisala: — Gospod župan, ali ne bi hoteli vi mi prijazno priskočiti na pomoč? Sklepla sem že kot mlada deklica, da bom vzela samo mornarja z ognjenordečimi lasmi, a sem ga zaman iskala po svetu. Zdaj sem 36 let stara. Nisem ravno lepotica, pa tudi nisem pregrda. Imam modre oči, lepe roke in sloko postavo. Ne maram si preveč gojiti nohte, ne plešem, toda imam zelo rada klasično godbo. Bila bi vam globoko hvaležna, če bi mi vi priporočili kateregakoli rdečelasega mornarja v starosti od 35 do 45 let. Prilagam osebne in premoženjske izkaze. — Angleška je dežela čudakov. A pismo je tako presenetilo župana, da je sklenil sklicati mestni svet.

Gledališka pevka: »Ali si opazil, kako je moj glas snoči napolnil vso dvorano?«

Njen mož: »Da, dragica! Tako jo je napolnil, da je kar nekaj ljudi odrinil iz dvorane!«

svetovne vojne je služil v turški vojski kot kapetan. Je zelo hraber mož, kar pričajo njegove kolajne, s katerimi je bil med svetovno vojno odlikovan. Odlikovan je s turškim redom »Medjidija« in nemškim »železnim križcem« prvega reda. Ko so Francozi zasedli Sirijo, je bil takoj pripravljen za francosko špijonažo. Tudi ta posel mu je šel dobro od rok. Dobil je zato tudi francosko odlikovanje »Legio častit.« Kadar je bil v službi, je vso svojo pozornost posvečal le Turkom in Arabcem, dočim se za Evropejce niti zmenil ni. Najbrže si je nadejal, da mu domačini, ali vsaj njemu bolj sorodni Azijati lahko prinesejo večje časti, kot pa preveč tajinstveni Evropejci, posebno pa še takšni kot so Angleži.

V Newyorku so menda drugače že dovolj izšolani v vseh stvarih, le take-le šole smatrajo še za neobhodno potrebne. V njih se Newyorčanke uče, kako je treba uporabljati lepota sredstva, da bo kaj uspeha.

Lawrencea. Obveščeni francoski krogi trdijo, da ga pri odporu proti angleški vladi podpirajo agenti italijanske vlade. V Sveti deželi uživa veliko slavo in spoštovanje. Po ulicah mesta Haiffe celo prodajajo njegove slike. Sredi lanskega poletja je pet čet angleške vojske obkolilo Fawzina Eddina pri Quatbadžu, pa jim je še ušel, čeprav je bil ranjen. Nekoč so se ponoči razgovarjali z njim na sirske meji angleški častniki, a so šele jutraj ugotovili, s kom so imeli čast govoriti. Fawzin Eddin neprestano hodi iz enega kraja v drugega in ščuva na upor povsod, kjerkoli žive Arabci. Njegov delokrog tudi ni majhen, saj sega od Palestine do Južnega konca Arabije do Adena ob toliko ogroženi, pa danes vendar še zagolovljeni angleški poti v indijske vode.

kako bi omilili bolečine nesrečnim gobavcem v daljnjih prekomorskih krajih. Vendar pa nihče ne pove, kako se prav za prav ta bolezen zdravi, ali pa, če jo je sploh mogoče ozdraviti. Najbrž o tem molče zato, ker proti gobavosti niti narava sama niti znanost ne poznata zdravila. Vsaj do danes vse kaže tako.

Kljub precejšnjemu naraščanju gobavosti tudi Zveza narodov do sedaj še ni menda nič storila. Če je ta bolezen res neozdravljiva, potem je ta očitek vsakakor prehud. Nekateri so mnenja in mislijo celo to, da bodo konec človeškemu rodu prišle: jetika, rak in gobavost. Bog daj, da bi bili ti preroki — krivi.

Srečni upokojenec

Huzareki major Long v Londonu je bil lani upokojen in se naselil na parniku, ki redno potuje med Anglijo in Australijo. Plačal je več voženj vnaprej in si zagotovil stalno kabino. Okrasil jo je z družinskimi slikami, si oskrbel knjižno polico in pravi, da je srečen kakor nikoli prej. Long trdi, da samo na ta način lahko udobno živi s svojo malo pokojnino. Hotel je skleniti doživljenjsko pogodbo, a paroplovna družba mu ni mogla ustreči, kajti v primeru vojne mora staviti ladje na razpolago vladi. Long se poslužuje v vsakem pristanišču prilike za igro golf, a redno prenoči »doma«.

Radio

Programi Radio Ljubljana

nabrane pošljemo v eter iz bele Ljubljane! — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Pisane zvoke v venček nabrane pošljemo v eter iz bele Ljubljane! — 14.00 Vreme — 18.00 Za delopust (igra Radijski orkester — 18.40 Poglabitev ljubljanskega kolodvora (g. ing. Stanko Dimnik) — 19.00 Čas, vreme poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura: O kralju Aleksandru 1. Zedinitelju (Niko Bartulović) — 19.50 Pregled sporeda — 20.00 O zunanjih politikah (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Zlati koncert v spomin smrti kralja Aleksandra 1. Zedinitelja: 1. Orgelski koncert (gosp. profesor Pavel Banjšek); 2. Recitacije (gosp. Joža Zupan); 3. Händel: Arija iz oratorije »Mesias« (poje ga. Franja Bernot-Golobova s spremljevanjem Radijskega orkestra); 4. Koncert Radijskega orkestra. — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Koncert Radijskega orkestra. — Konec ob 23.

Drugi programi

Sobota, 9. oktobra. Belgrad: 20 Več. koncert — Zagreb: 20 Belgrad — Dunaj: 19.25 Pester konc. 20.15 Pester večer — 21.45 Viol. konc. 22.30 Plesna glasba — Budimpešta: 19.30 Azra, slušna igra — 21.50 Ork. konc. — Trst-Milan: 21 Veseloligra — 22.15 Ork. koncert — Rim-Bari: 21 Trubadur, opera Verdi — Praga: 20.10 Pester koncert — 22.15 Ploščo — Varšava: 20 Sol. koncert — 21 Več. koncert — Berlin: 20.10 Vesel večer — Bratislava: 19.10 Pester spored — Frankfurt: 20 Rigolotto, opera, Verdi — Hamburg: 21.05 Pester melodije — Köln: 20 Zab. program — 20.15 Pester Truba, durja iz Rima — Königsberg: 20 Pester več. spored — Stuttgart: 20 Pester zab. večer.

Srečala sta se...

M. Jacoby - R. Leigh:

Poročnik indijske brigade

»Hvala vam, Vickers, in lahko noč.« je odvrnil Pearson, stnilnik Vickersu roko in odšel.

Ko je bil Vickers spet sam, je spet razmišljal, ali bi takoj sporočil siru Harcourtu, kaj se je dogodilo, ali bi počakal do jutra.

»Ne smem se obotavljati in bolje je, da stopim takoj do Harcourta.« je dejal nazadnje sam sebi in odšel.

Sir Harcourt je z veliko osuplostjo poslušal strašno zgodbo.

»Upam, da to za nas ne bo imelo nič neprijetnih posledic!« »Sire, bodite brez skrbi! Surat kan prav dobro ve, da je dekle prišlo samo od sebe v sobo podporočnika Pearsona. Od tega dogodka nam ne grozi nobena nevarnost. Hotel sem vas samo opozoriti, da bo jutri po lovu treba brezpogojno kreniti nazaj in svetovati bi vam, da nikar ne sprejmite povabila Surat kana, da bi se kak dan ostali tukaj kot njegovi gostje. Prepričan sem, da bo zdaj vzdignil svoja plemena na upor proti Angležem in je zato treba, da se takoj vrnemo ter obvestimo poveljnika obmejne trdnjave v Chukotiju.«

»Ali mislite, da je stvar res tako resna?«

»Zelo resna.« je odgovoril Vickers mirno, pa odločno.

Sir Harcourt je dejal zamišljeno:

»Premišljal sem o vsem tem in vse se mi zdi nekako, da je Surat kan sicer res divji na Angleže, ker smo mu ustavili nadaljnje izplačevanje rente, da se pa vendar ne bo odločil za kake bojevitve korake. Saj mora vendar vedeti, da so naše čete močnejše in da bi ob napadu prav lahko branili Chukoti. Da vam povem resnico, meni ta Surat kan ugaja, ugaja mi njegov mir in pa hladnokrvnost, s katero je poslušal končno odločitev moje vlade...«

»V prvo vašo trditev ne verjamem. To se pravi, ne verjamem, da bi Surat kan opustil misel na upor. Pač pa se strinjam z vami v tem, da je hladnokrven...«

Vickers se je pri tem moral spomniti razgovora od malo prej, ko mu je Surat dejal: »Mi vojaki vemo, da eno človeško življenje ne pomeni nič...«

Potem je nadaljeval:

»Odkrito moram priznati, če bi jaz imel letno rento petdeset tisoč funtov, pa bi jih od danes na jutri izgubil, ne bi te vesti sprejel tako hladnokrvno, kakor jo je on.«

»Kako? Kaj veste celo za vsoto, katero je kanov oče prejemal?« se je začudil sir Harcourt.

»Sire, saj sem vam že dejal, da častnik v Indiji, zlasti na mojem mestu, hitro izve vse.«

In Vickers se je nasmehnil, ko mu je sir Harcourt podal roko in mu želel lahko noč.

To noč ni Vickers niti očesa zatislil.

Slekel je težko paradno uniformo in legel na počivalnik. Skozi ozka okna je padala prva svetloba in zdaj so vse stvari v sobi dobivale pošastne oblike, nedoločne in neresnične, kakor da gomaze po sobi čudni stvori.

Domislil se je tistega jutra v Kalkuti, po plesu v guvernerjevi palači, ko je spoznal Elizabeto. Vrnil se je domov in prav tako kakor zdaj, ležal bedé vse do jutra, ko je moral v službo.

Pozabil je na vse svoje vojaške skrbi, na diplomatsko nalogo, na nevarnost upora, ki bi lahko izbruhnil vsak dan, na strašni dogodek te noči, na sprejem pri Surat kanu... Vse to je bilo zdaj daleč in njegove misli so se vračale v preteklost... Spet so ga, kakor večkrat, kadar je ležal ponoči sam

in ni mogel zaspati, prevzemale tiste temne slutnje, tista tesnoba negotovost o nečem, kar ga neizogibno čaka v zamgljeni bodočnosti.

Elizabeta!

To je bila edina jasna slika, okoli katere so se vrtele vse njegove nedoločne in zmedene misli in okoli katere so drhtela vsa njegova čustva. Prav kakor včeraj v puščavi, je spet čutil strah, da jo bo morda moral izgubiti.

A zakaj? ... Saj ga ima rada ... Zakaj naj bi jo izgubil?

Vickers je bil pravi vojak, ki je rad gledal nevarnosti v oči, črtil pa je zasede in negotovost. Morda bi bilo bolje, če bi z Elizabeto spregovoril, ko se bosta spet videla? Nekaj odkritosrčnih besedi bo pregnalo njegove slutnje in strah.

Potem pa mu je spet prišla misel, čemu bi jo vznemirjal, ko ni imel razloga, da bi dvomil o njeni ljubezni? Saj je njegova zaročenka in ga ima rada ...

Ali pa ga ima res rada? Ali ni njena ljubezen samo čustvo hvaležnosti, kakor je hvaležna sestra starejšemu bratu za usluge? ...

Vickers se je nemirno premetaval po ležišču in si prizadeval, da bi svoje misli naperil na kaj drugega, na sedanje dogodke, ki so bili tako važni in ki bi lahko imeli usodne posledice.

Toda zastoj se je mučil. Misli so se neprenehoma vračale k svetli podobi dekleta, in samo ta podoba je bila jasna, vse drugo pa je izginalo v zmedeni motnjavi predstav, ki so se vrstile pred njegovimi očmi brez vsake pametne zveze.

Skočil je s počivalnika in šel k oknu.

Pred njim je ležalo majhno dvorišče, obdano z belimi zidovi. V sredi je bila marmornata kopel.

Že se je daniilo. Bledi odsevi dnevne svetlobe so zajeli površje malega bazena. Voda v njem je bila čisto mirna — kakor kovinska plošča. Sonce še ni bilo vzšlo. Nebo je bilo temno sinje.

»Kmalu bo dan...« je zamrmral Vickers in se spet zleknil na počivalnik.

Ta tišina zdaj ga je mučila bolj kakor največji hrušč. Slišal je svoje lastno težko dihanje. Oči so mu lezle skupaj.